

Kun seinä nousee pystyyn, miten nostaa lentokorkeutta?

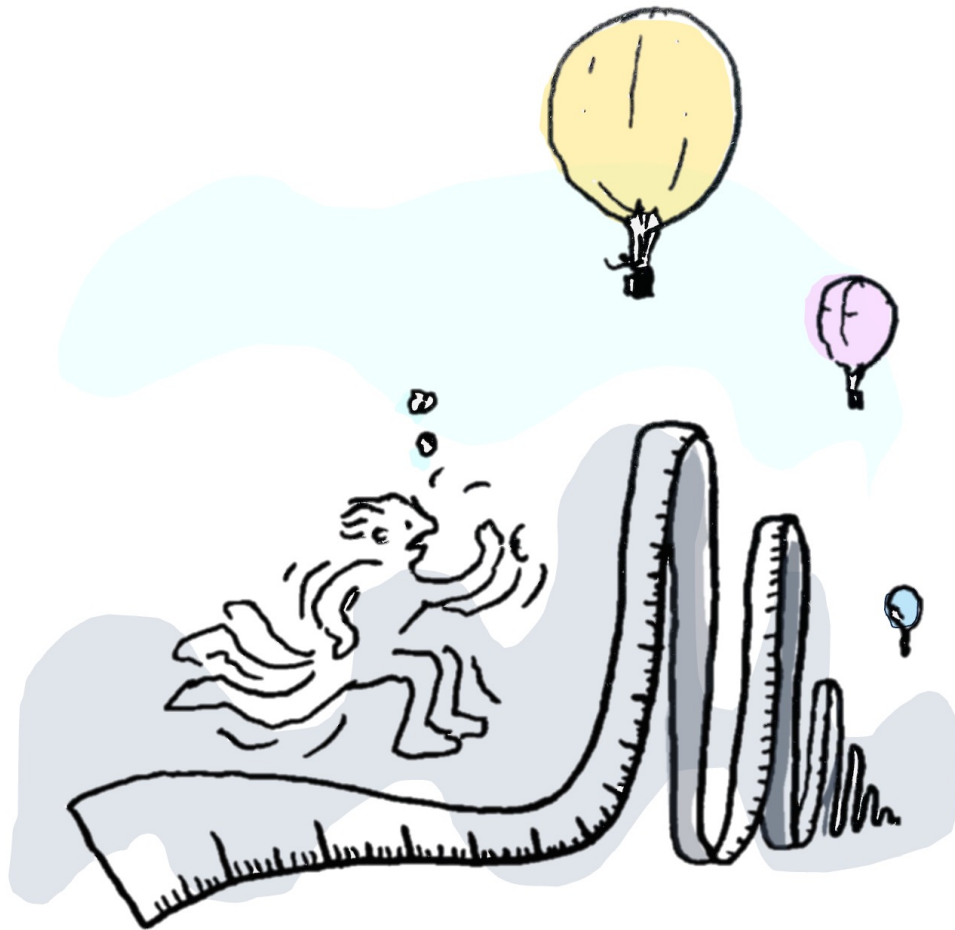
Intuitio yhteiskehittämisessä

Innokylä | Yhteiskehittämisen aamupäivä 6.6.2025

Asta Raami, taiteen tohtori | www.innerversity.org

Esityksen kuvat © Asta Raami

Mitä monimutkaisemmaksi,
ennakoimattomammaksi tai
järjettömämmäksi maailma muuttuu,
sitä enemmän tarvitsemme
älykästä intuitiota ja
ajantasaista näkökykyä.

Miksi?

Usein ajattelemme tiedon olevan dataa ja faktoja, joiden pohjalta päätellään rationaalisesti.

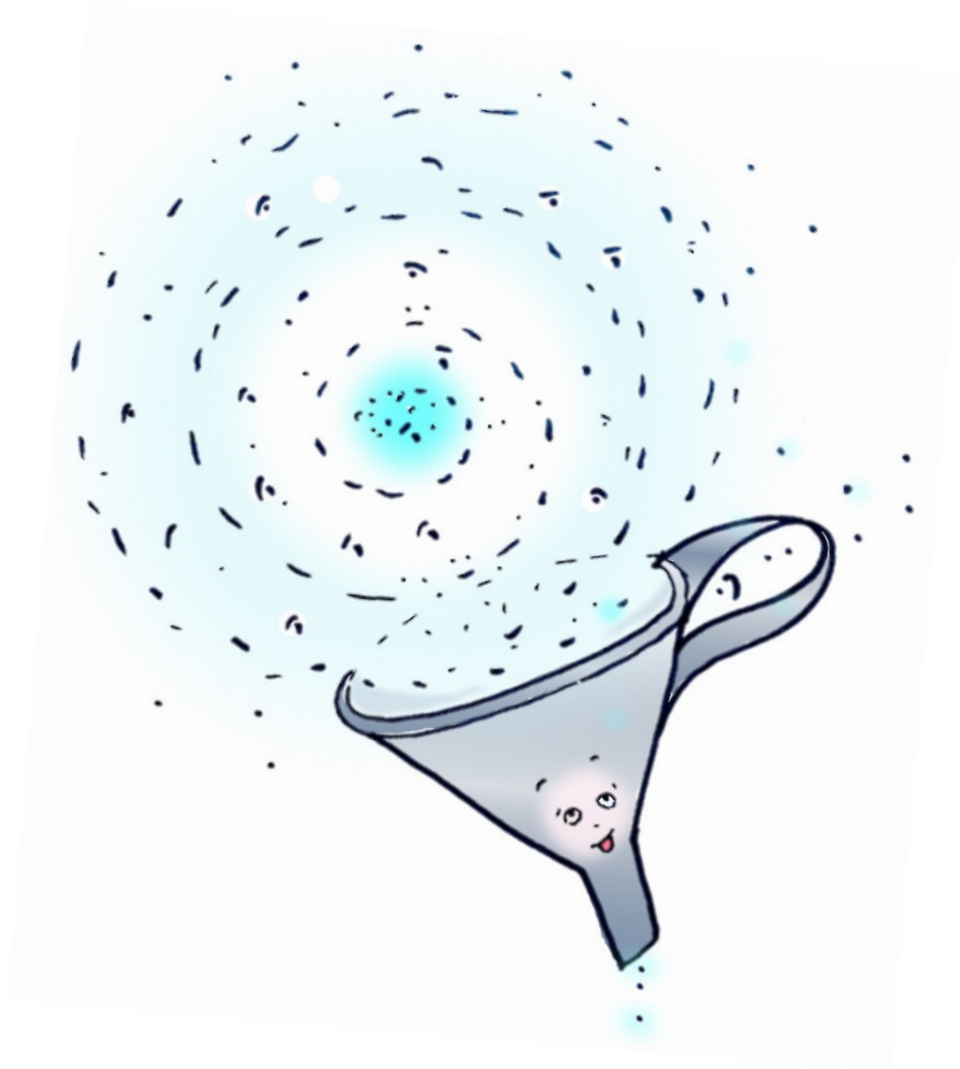
Että silloin meillä on käytössämme luotettavaa ja arvokkainta tietoa, joiden pohjalta voimme tehdä hyvin toimivia suunnitelmia ja parhaita päätöksiä.

Ajatus on epärealistinen.

Jokaisella meillä on
inhimillisen älykkyyden ulottuvuuksia
ja itseämme suurempia voimavaroja
– jotka odottavat käyttöönottoa.

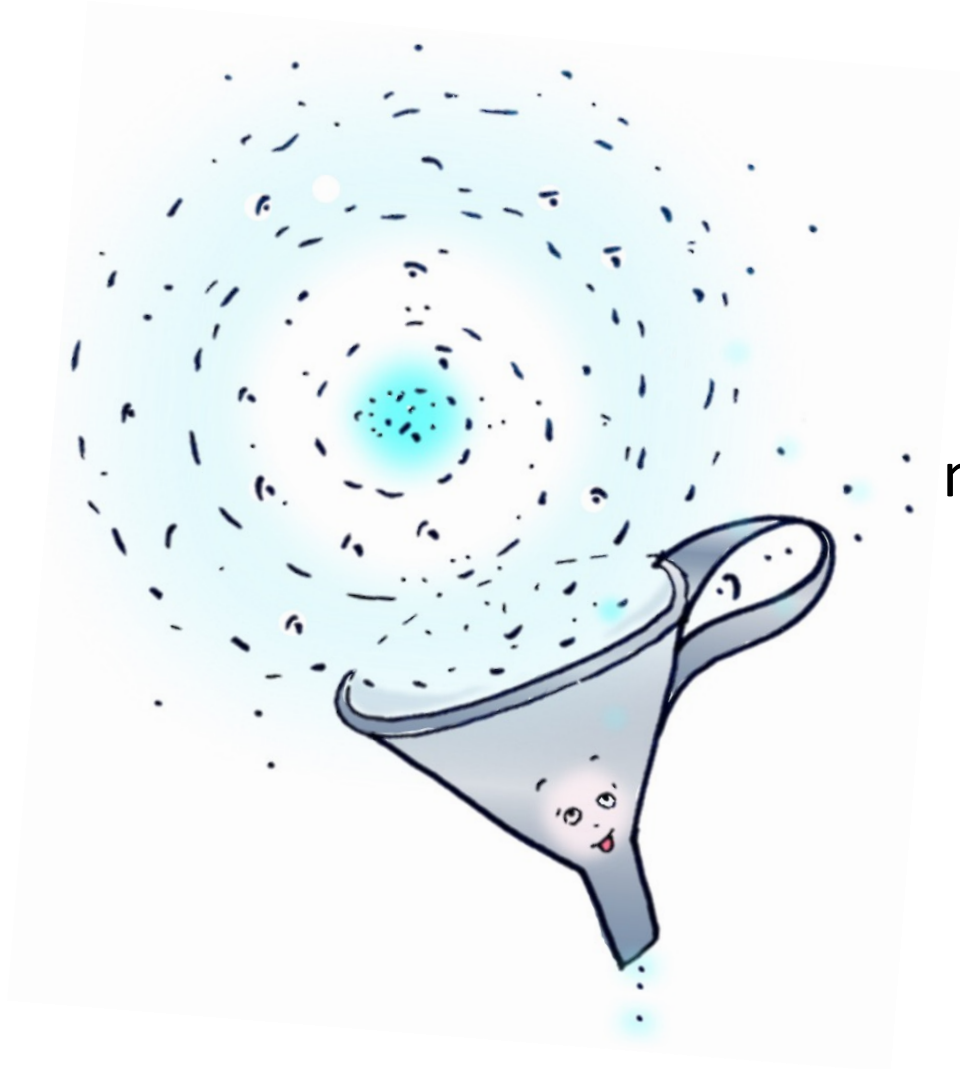

Aivot ovat nerokas
yhteistoimintaelin.

Ajattelemme
tietoisesti (systeemi 2) ja
intuitiivisesti (systeemi 1).

Kahneman (2011). Ajattelu, nopeasti ja hitaasti.

Intuitio suodattaa
jättimäistä tietovirtaa,
poimii signaaleja ja lähettää
mahdollisesti tärkeät signaalit
päättelylle tarkasteltavaksi.

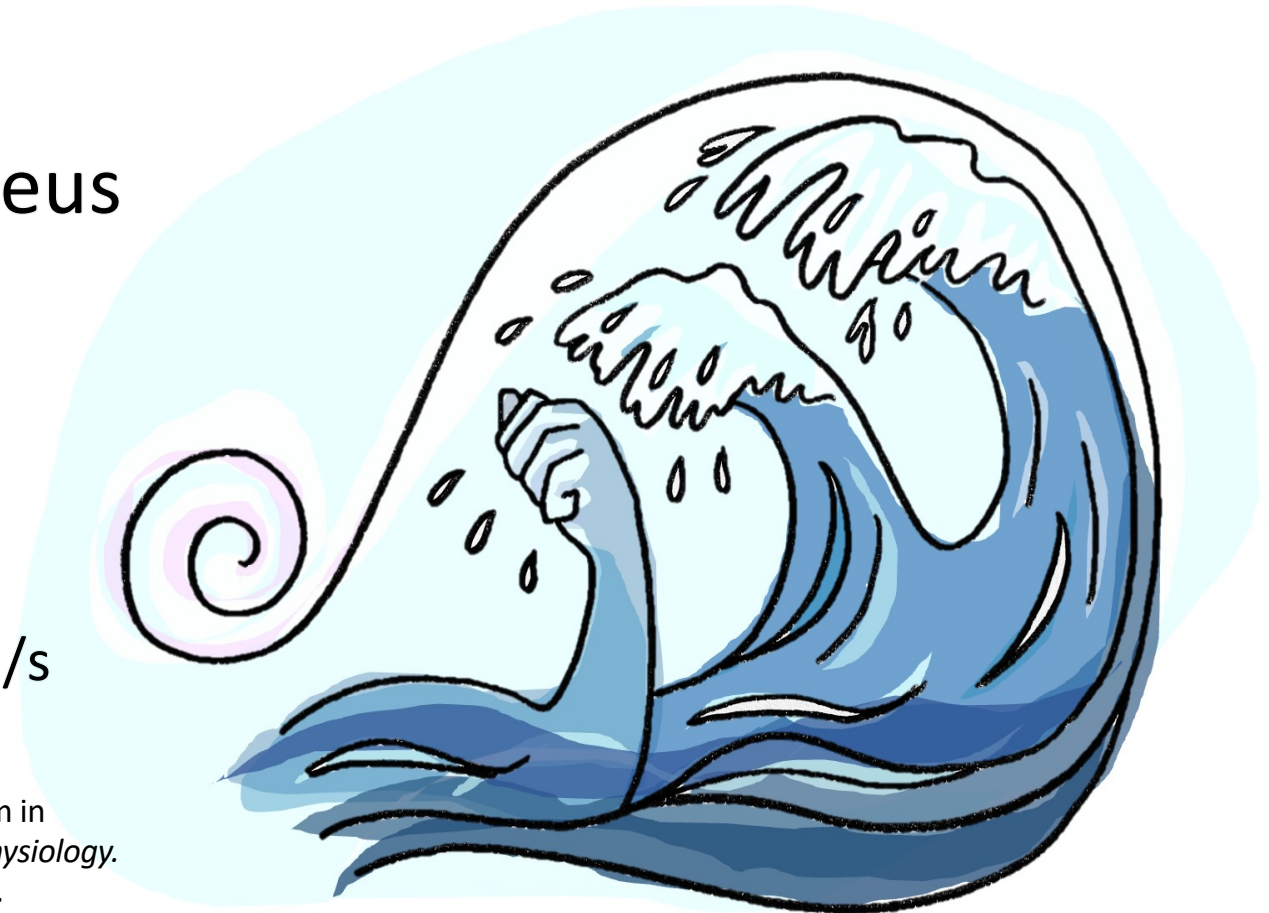
Päättely analysoi, vertailee
– ja on siinä hyvä.

Informaation prosessoinnin nopeus

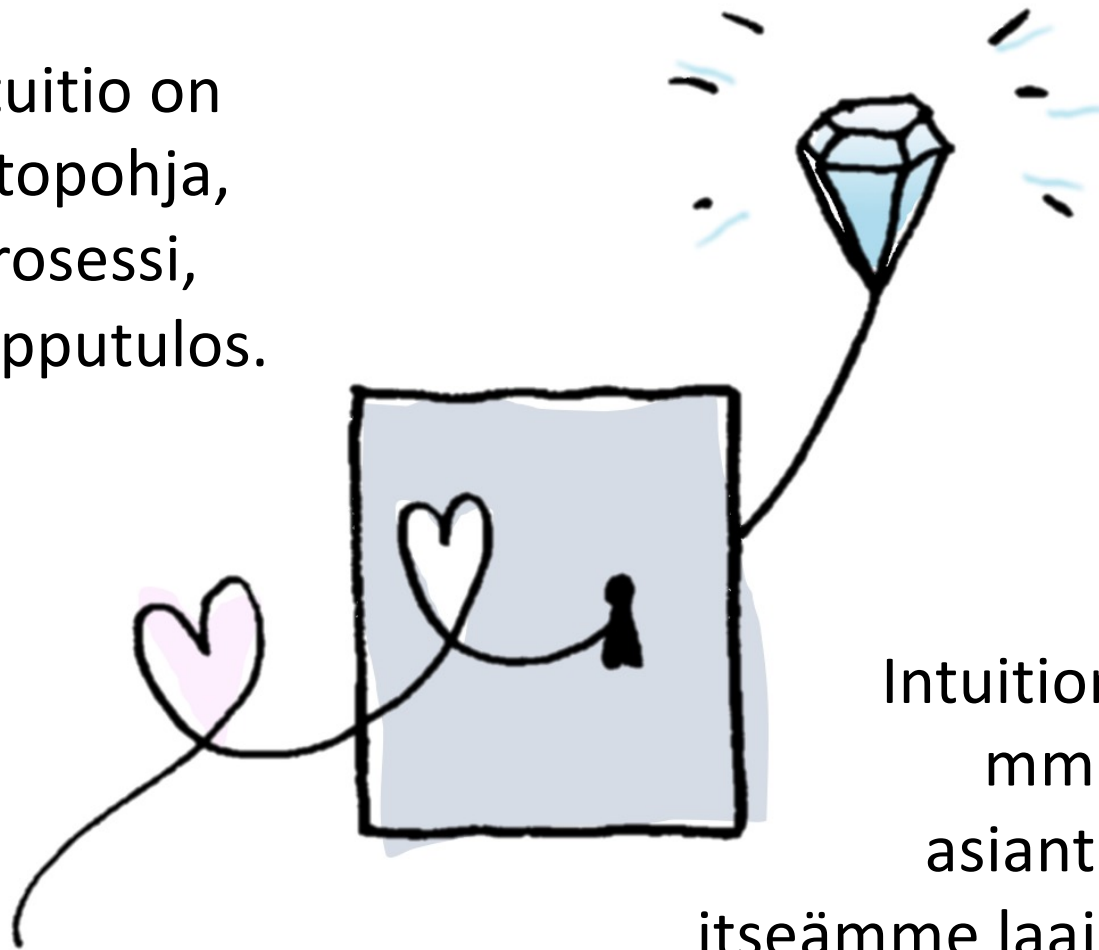
Tietoinen päättely
40-50 bittiä/s

Intuitio
11-40 miljoonaa bittiä/s

Zimmermann (1989) The Nervous System in
the Context of Information Theory, in *Human Physiology*.
Bruce Lipton (2019) online lectures.

Intuitio on
tietopohja,
prosessi,
ja lopputulos.

Intuition pohja voi olla
mm. vaistoissa,
asiantuntijuudessa,
itseämme laajemmassa viisaudessa

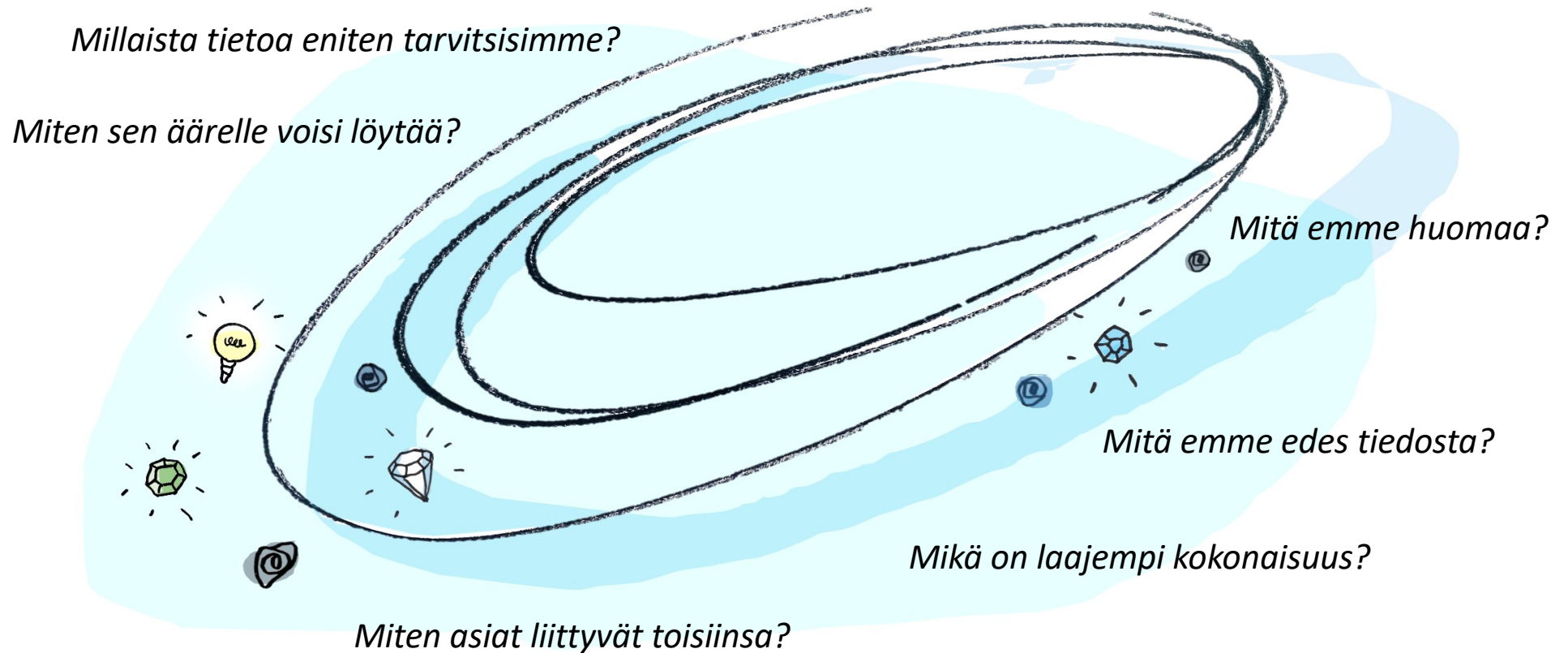

Esimerkiksi:

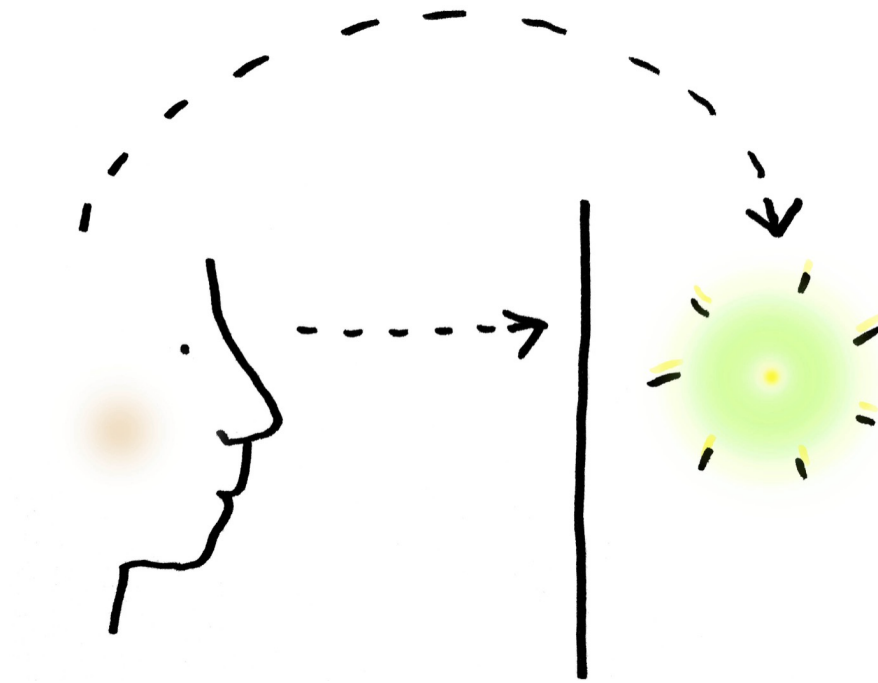
Jos olemme ostamassa taloa
ja tekisimme ostopäätöksen
pelkän päättelyn perusteella,
se vaatisi 6,6 miljardin bitin
prosessointia ja veisi meiltä
noin neljä vuotta.

Kognitiotieteen tutkijat
Dijksterhuis, A., Aarts, H., & Smith, P. K.
(2005) The Power of the Subliminal.

Kun löydämme oikean kysymyksen, olemme jo oikean oven takana.

Intuitiotutkimuksen näkökulmasta mahdottomia ongelmia ei ole.

On vain kyvyttömyyttä nähdä ratkaisuja.

Tunnettu logiikka

*Data
Päättely
Analyysi
Luokittelu
Vertailu
Jäsennys
jne...*

Piilossa oleva logiikka

*Se, että jokin
tuntuu oikealta
tai luotettavalta
ei ole tae
vielä mistään!*

Kyseessä on kaksi täysin erilaista tiedon *muotoa*.
Kumpikin tarvitsee omanlaisiaan tarkastelupisteitä.

Tietämisen suurin este ei ole tietämättömyys
vaan illuusio tietämisestä.

Barry Marshall, helikobakteerin löytäjä, vuonna 2005 lääketieteen Nobelin palkintojenjakotilaisuudessa.

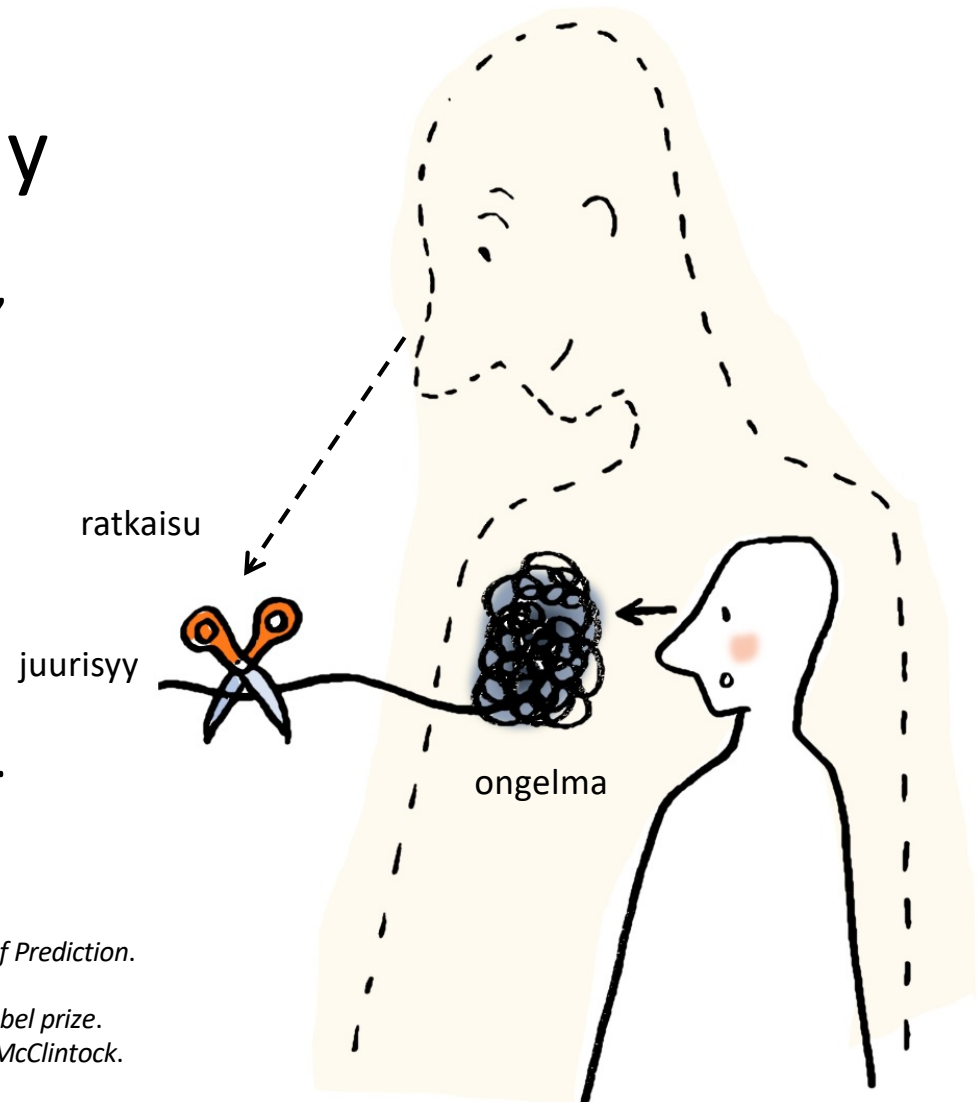
Ei ongelman kanssa työskentely vaan

Itsen kanssa työskentely

Kun ongelma näyttää mahdottomalta,
ylitiedolliset ajattelijat tiedostavat,
että näkökyvyn esteenä on jokin,
– *ja se jokin olen minä itse.*

He lopettavat silloin
ongelman kanssa työskentelyn,
ja alkavat työskennellä *itsensä* kanssa.

Nobelistien, erityisen luovien keksijöiden ja
superennakojien ajattelun tapaustutkimukset, mm:
Tetlock, P. E., & Gardner, D. (2015). *Superforecasting: The Art and Science of Prediction*.
Shavinina, L. V. (Ed.). (2009). *Scientific Talent: The Case of Nobel Laureates*.
Larsson, U. (2001). *Cultures of creativity: the centennial exhibition of the Nobel prize*.
Keller, E. F. (1983) *A feeling for the organism: The life and work of Barbara McClintock*.

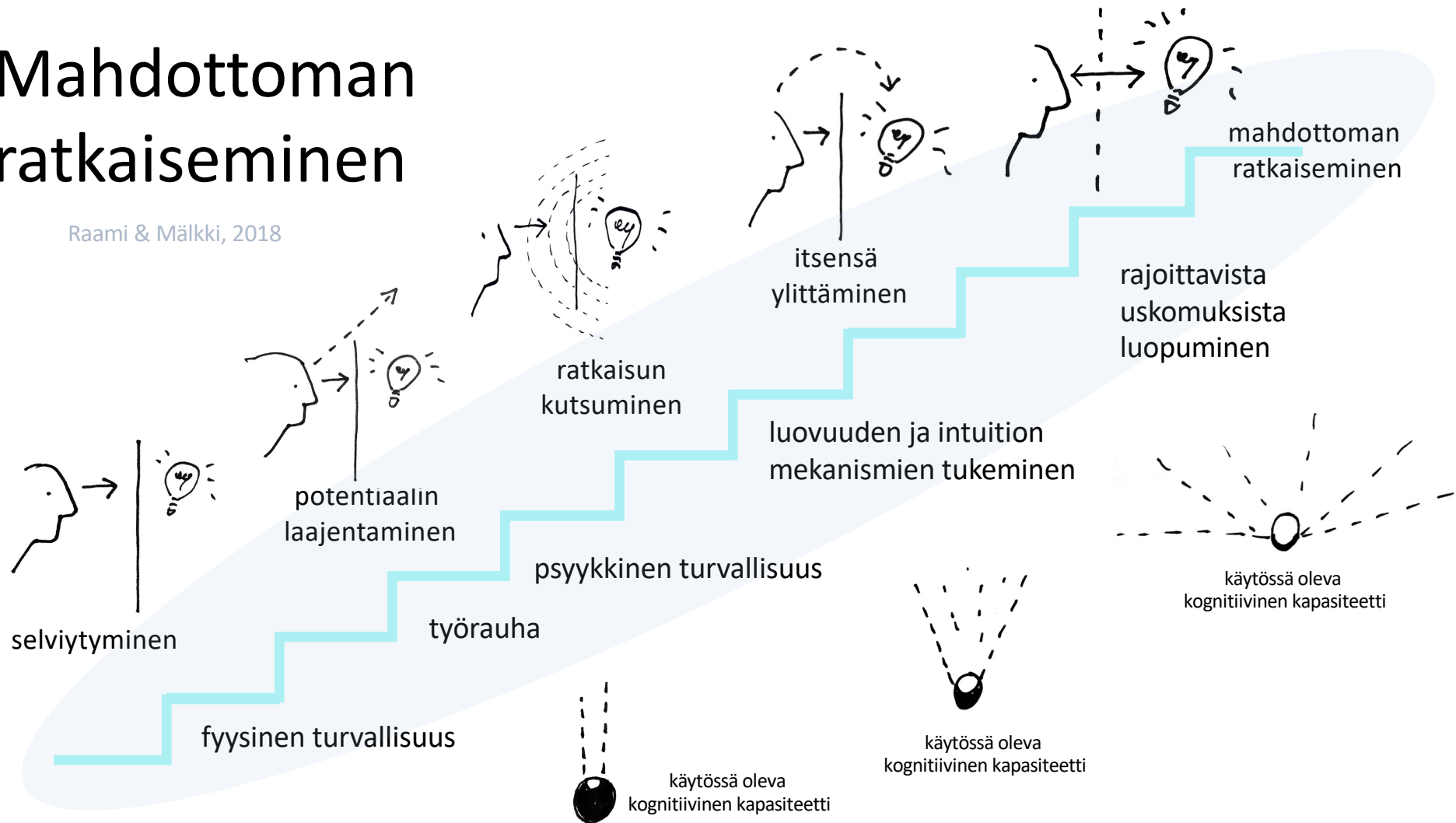

Inhimillisen älykkyyden ulottuvuudet ovat syvän henkilökohtaisia ja niihin avaudutaan yksilöllisesti.

Mahdottoman ratkaiseminen

Raami & Mälkki, 2018

Anything that is computable is not intelligence.

Roger Penrose, fyysikko ja matemaatikko, fysiikan nobelisti

Intuition avulla voi sekä vastaanottaa että hakea tietoa.

2. virittyminen

rtipäästäminen

1. maali

Opi lukemaan oman intuitiosi liikennevaloja.

"Pää punaisena"
STOP!

Mikä suunta?
Mikä luotettavaa?
ODOTA!

Signaalit huutavat:
ROHKENE MENNÄ!

Reunan ylittämisen ja yhdessä suuntaamisen voima

1. Tiedosta intuition vaikutus

(muuten intuition vinouttavat puolet ottavat vallan)

2. Tähtää kohti parasta tavoitetta

(huolimatta siitä onko se mahdollista)

3. Mene tiedon alkulähteille

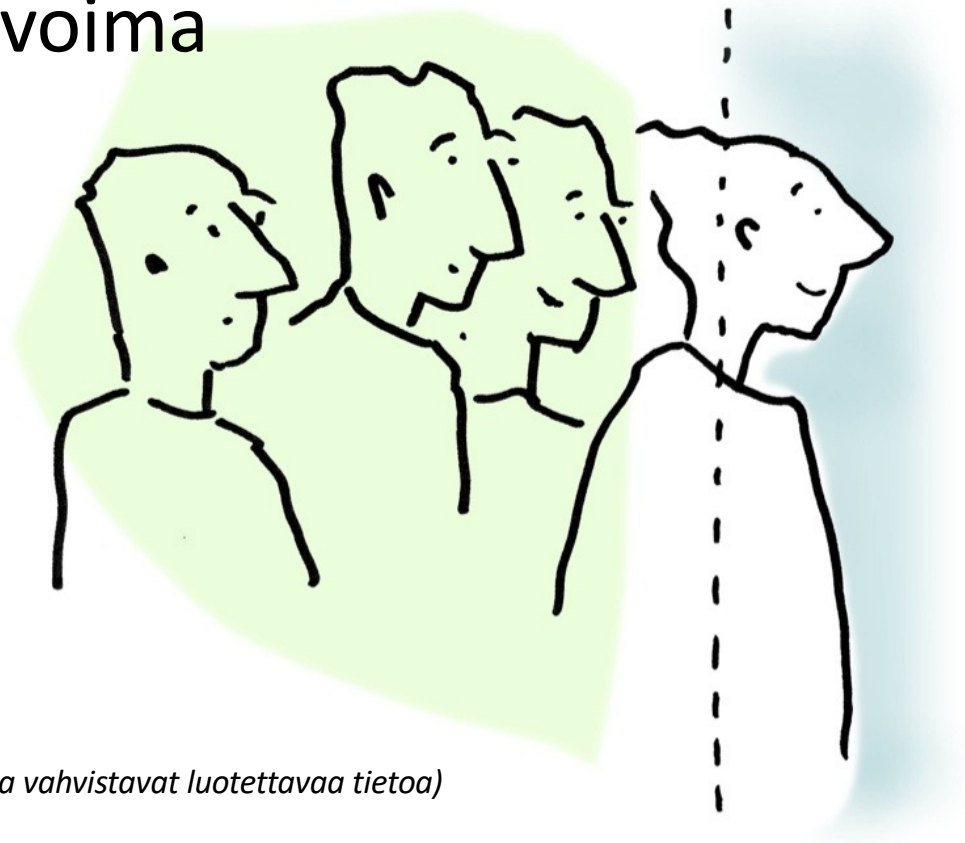
(ylitä oma reuna, päästä irti vanhoista uskomuksista)

4. Teroita erottelukykä

(intuitiivinen tieto on välillä järjetön ajatus)

5. Yhdistä monialaista tietoa

(erilaiset tiedon muodot sulkevat pois toistensa vinoumia ja vahvistavat luotettavaa tietoa)

Kun seinä nousee pystyyn,
on aika nostaa
lentokorkeutta.

Innokylä
Yhteiskehittämisen aamupäivä 6.6.2025

Asta Raami taiteen tohtori | www.inniversity.org

